Zsila Ferenc

# Dolgozni csak pontosan

VISSZHANG - LXII. évfolyam, 40. szám, 2018. október 5.

Süt az ingerültség Karsai László soraiból (*Orvosok a Horthy-korszakban*, 2018/37., szept. 14.). Rosszkedvének oka Pelle János publicisztikája, amely a virulens zsidóellenességet mutató magyar orvosi kar jogfosztó intézkedéseket helyeslő, azokat aktívan támogató, sőt kezdeményező szerepét tárgyalja (*Fajvédő orvosok és a holokauszt*, 2018/36., szept. 7.). Bírálatának kezdőmondatával Karsai rögvest orientál, megteremtve a mondandóját végigkísérő, higgadt, tárgyilagos légkört. Minden másnál sürgetőbb számára az olvasó felvilágosítása: Pelle János *műfordítóként* foglalkozik huzamosabb ideje a holokauszttal. E szűken mért laudációt követően a szaktörténész szigorával veszi sorra Pelle írásának hiányosságait. Majd végezetül a lábbelikészítő kisiparos örökzöld példája nyomán elhangzik a verdikt: a műfordító maradjon a műfordításnál. Kerülje a történelmi tárgyú megnyilatkozásokat, ám ha mégis erre ragadtatja magát, akkor alapvető elvárásként törekedjen a pontosságra, lelkiismeretesen számba véve az előtte járó szakemberek eredményeit. Való igaz, a forrásművek, dokumentumok pontos számbavétele, feldolgozása, esetenként szöveghű idézése a hiteles történészi tevékenység kiemelkedően fontos ismérvei. Különös, hogy a műfordítói melléfogásokat buzgón elsoroló Karsai jómaga nem volt mindig állhatatos híve eme szakmai erényeknek. A *Befogadók: Írások az antiszemitizmus ellen, 1882–1993* című gyűjteményes kötet szerkesztőjeként hiányosan tette közzé Kossuth Lajos egyik mondatát, kihagyva belőle egy, a kiadvány fő üzenetével feltehetően összeférhetetlennek ítélt szakaszt. (Részlet Kossuth Lajosnak Helfy Ignáchoz írt leveléből, 1882. október 11.: *„Nemzetiségi és közgazdászati tekintetek tanácsolhatják, tanácsolják is, hogy Magyarország ne tárjon kaput semmi jött-ment söpredéknek. Azt az önfenntartás kötelessége parancsolja, ép úgy mint idegen pánszláv, vagy pánromán elemeknek Magyarországba csoportosulása meg ne engedtessék*...” Az effajta „szakértői szöveggondozás” nem éppen virágdíszes jelzőit itt most nem szedem csokorba.

Természetesen ki lehet lépni a cégtábla elé, megfelelő módon és mértékkel szóvá tenni, kijavítani mások tévedéseit. Arra viszont tanácsos ügyelni, hogy az idegen portékák kritizálása közben a saját kirakatban ne díszelegjen selejtes áru.